

POWÓDZKI URZĄD OCHRONY ZABYTEKÓW
w Gdańsku

Gdańsk, dn. 22.02.2010 r.

**POMORSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW**
80-881 Gdańsk, ul. Kotwiczników 20

AKADEMIA MARYNARKI WOJENNEJ	
591	
Nr.....	02 MAR 2010
Wpłynęło.....	
Zał.	Arkuł Str. 13
III	

WKZ.R. 4190-62/8259-17/2008/2010

Nr rejestru zabytków: A - 1859

DECYZJA

w sprawie wpisania do rejestru zabytków

Na podstawie art.6 ust.1 pkt 1 lit. b), c), art.9 ust.1, art.89 pkt 2, art.91 ust.4 pkt 4, Ustawy z dn. 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r., Nr 162 poz. 1568 z późn. zmianami) oraz art. 104 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98 poz.1071 z późn. zmianami), w wyniku postępowania administracyjnego, wszczętego i prowadzonego z urzędu

o r z e k a m :

wpisać do rejestru zabytków województwa pomorskiego pod numerem rejestru

A - 1859

następujące zabytki:

- zespół Dowództwa Floty i Centrum Wyszkożenia Specjalistów Floty Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej w Gdyni – Oksywiu, w skład którego wchodzi:
 - Gmach Dowództwa Floty (1) wraz z reprezentacyjnym dziedzińcem frontowym (D), domykającymi go dwoma odcinkami muru (M1,M2) i Budynkiem Bramnym (2), potocznie zwanym „Trzy Bramy” – Gdynia-Okseywie, Rondo Bitwy pod Oliwą 1
 - dwa domy podoficerskie (3,4) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 71B
 - dwa domy podoficerskie (5,6) – Gdynia-Okseywie ul. Arciszewskich 29,30
 - dwa domy oficerskie (7,8) – Gdynia-Okseywie ul. Arciszewskich 26,27
 - dom oficerski (9) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - dom Dowódcy Floty, potocznie zwany „Willą Unruga” (10) wraz z budynkiem Adiutantury (11) – Gdynia-Okseywie ul. Arciszewskich 25
 - koszary marynarskie (12) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - stołówka marynarska (13) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - budynek dydaktyczny Centrum Wyszkożenia Specjalistów Floty, potocznie zwany „Budynkiem Pod Zegarem” (14) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - Gmach Komendy Centrum Wyszkożenia Specjalistów Floty (15) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - łaźnia koszarowa (16) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - budynek gospodarczy /stajnie, wozownia, magazyny/ (17) z późniejszym łącznikiem (18) od strony Budynku Bramnego – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - budynek mieszkalny (19) – Gdynia-Okseywie ul. Grudzińskiego 8
 - płd. brama wjazdowa na teren koszar (B) wraz z dwoma odcinkami muru koszarowego (M3, M4)
- obiekty Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej w Gdyni – Oksywiu, powiązane przestrzennie i kompozycyjnie z zabudową zespołu wymienionego w poz.1. Należą do nich:
 - budynek koszarowo – administracyjno - dydaktyczny OSMW (20) – Gdynia-Okseywie ul. Śmidowicza 69
 - trzy łączniki (21,22,23) spinające, zgrupowane wokół dziedzińca koszarowego, wiodące obiekty (12,13,14,15) zespołu koszarowego CWSF MW z poz.1
- Gmach Szpitala Morskiego (24)
- teren, na którym w.w. obiekty są zlokalizowane wraz z zachowanym na nim starodrzewem i ramującym go układem drożnym, w granicach określonych na załączniku nr 2 decyzji. Niniejszym wpisem do rejestru zabytków objęte zostały działki o numerach geodezyjnych: część działek nr 48/2, 17/2, 54/2, 390/51, 392, działki nr 31/2, 49/2, 32/2, 28/2, 3/2, 45/2, 30/2, 48/2, 47/2, 42/2, 348/115, 398, 349/115, 47/2, 43/2, 21/2, 25.

Gdynia - Okseywie

Rondo Bitwy pod Oliwą 1; ul. Arciszewskich 25, 26, 27, 29, 30; ul. Śmidowicza 69, 71B;
ul. Grudzińskiego 4, 8

/ gmina m. Gdynia, powiat m. Gdynia, woj. pomorskie /

działki: część działek nr: 48/2, 17/2, 54/2, 390/51, 392 w zakresie oznaczonym na załączniku graficznym niniejszej decyzji; działki nr: 31/2, 49/2, 32/2, 28/2, 3/2, 45/2, 30/2, 48/2, 47/2, 42/2, 348/115, 398, 349/115, 47/2, 43/2, 21/2, 25.

(działki 348/115, 398, 349/115 – jedn.ewid.226201_1, M.Gdynia, obręb 226201_1.0002 Gdynia, arkusz 125; pozostałe działki – jedn.ewid.226201_1, M.Gdynia, obręb 226201_1.0002 Gdynia, arkusze: 129, 44, 126.)

księgi wieczyste: GD1Y/00017314/4, GD1G/00024545/4, GD1Y/00036389/9, GD1Y/00037276/1, GD1Y/00041738/9, GD1Y/00074317/2, GD1Y/00075360/5, GD1Y/00077159/7, GD1Y/00078926/2, GD1Y/00039120/7, GD1Y/00084244/2, GD1Y/00036445/0, GD1Y/00041738/9, GD1Y/00037276/1

właściciele:

1. Skarb Państwa - Ministerstwo Obrony Narodowej, 00-909 Warszawa ul. Klonowa 1
trwały zarząd - Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Gdyni, 81-351 Gdynia ul. Jana z Kolna 8B
2. Skarb Państwa - Wojskowa Agencja Mieszkaniowa, 81-231 Gdynia ul. M.Curie-Skłodowskiej 19
3. Skarb Państwa
użytkownik wieczysty – Akademia Marynarki Wojennej im. Boh. Westerplatte w Gdyni, 81-103 Gdynia ul. Śmidowicza 69
3. Miasto Gdynia – miasto na prawach powiatu, 81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54
4. Gmina Miasta Gdynia, 81-382 Gdynia, Al. Marszałka Piłsudskiego 52/54
5. Aleksandra Kwiatkowska, 62-200 Gniezno ul. Cisowa 6

granice wpisu: Granice wpisu i obiekty wpisane do rejestru zabytków niniejszą decyzją zaznaczono na mapie, stanowiącej integralny załącznik tej decyzji.

UZASADNIENIE

Postępowanie administracyjne w przedmiotowej sprawie, zostało wszczęte z urzędu przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku w dn. 23.09.2009 r. (PWKZ.R.4190-62/8259-4/2008/2009). Strony postępowania, numery działek i ksiąg wieczystych ustalono w oparciu o wypisy z rejestru gruntów oraz wyrysy z mapy ewidencji gruntów z dn. 20.11.2008 r., 28.10.2009 r. i odpisy ksiąg wieczystych z dn. 25.09.2009 r. W toku prowadzonego postępowania zebrano materiał dowodowy w postaci: 1. *karty ewidencyjne zabytków architektury i budownictwa zespołu i części jego obiektów* : "Zespół Dowództwa Floty i koszar marynarki Wojennej RP w Gdyni-Oksywiu", „Gmach Dowództwa Floty”, „Budynek Bramny”, *karty czterech domów podoficerskich, J. Potylicka, 2008,2009 (archiwum WUOZ w Gdańsku)*; 2. *A.Pakizer „Architektura budynków koszarowych Marynarki Wojennej projektu Mariana Lalewicza na Oksywiu”, praca magisterska, Gdańsk 2004 (archiwum Uniwersytetu Gdańskiego)*; 3. *M.Softysik „Gdynia miasto dwudziestolecia wojennego. Urbanistyka i architektura”, Warszawa 1993*; 4. *J.Chłopecki, B.Piaseczny „Gmachy Akademii Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte”, referat (w:) „Ochrona zabytków architektury obronnej”*; 5. *„Wystawa piętnastolecia budownictwa wojskowego. Budownictwo naziemne”, publikacja bez strony tytułowej (kopia w wersji elektronicznej w zbiorach Miejskiego Konserwatora Zabytków w Gdyni)*; 6. *„Marynarka Wojenna – Dom Dowództwa Floty. Oksywie – projekt Gmachu Dowództwa Floty”, 1924 (archiwum Wojskowej Administracji Koszar nr 1)*. Ponadto wykorzystano materiały ikonograficzne: Muzeum Miasta Gdyni, Izby Pamięci Dowództwa Floty MW na Oksywiu, Archiwum Państwowego w Gdyni, fotografie ze zbiorów p. K. Matusiaka oraz materiały kartograficzne ze zbiorów Muzeum Miasta Gdyni i Centralnego Archiwum Wojskowego w Gdyni.

W dniu 04.11.2009 r. komisja WUOZ w Gdańsku dokonała w obecności stron oględzin przedmiotowych obiektów, zakończonych sporządzeniem i podpisaniem protokołu lustracyjnego. W świetle zebranych materiałów dowodowych ustalono jak niżej.

Powstanie oksywskiego zespołu Dowództwa Floty i Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty Marynarki Wojennej Rzeczypospolitej Polskiej, związane jest ściśle z budową portu wojennego w Gdyni – Oksywiu i przypada na lata 1924 – 1934. Obiekt zespołu, stanowić miały zaplecze dla przeniesionej z Pucka Marynarki Wojennej, kompleksowo zaspakajając wszystkie jej potrzeby. Zdecydowano o budowie okazałego, zaprojektowanego z dużym rozmachem wielofunkcyjnego kompleksu, koncentrującego w jednym miejscu obiekty koszarowe, budynki mieszkalne i administracyjne Marynarki Wojennej. Na lokalizację tego przedsięwzięcia wybrany został teren u podnóża Kępy Oksywskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie powstającego tu portu wojennego.

Autorem ukończonego w 1924 r. projektu był architekt Marian Lalewicz, profesor Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, autor wielu cennych realizacji międzywojennej Gdyni, należący do grona czołowych przedstawicieli klasycyzmu akademickiego w Polsce. Prace budowlane prowadzone były etapami, uwarunkowanymi priorytetami potrzeb, z perspektywicznym uwzględnieniem dalszych możliwości rozbudowy założenia. Jako pierwsze powstały: okazały Gmach Dowództwa Floty (lata 1924-26) wraz z Budynkiem Bramnym (1927 r.), koszary (1925-27), stołówka marynarska (1925-26) oraz pierwszy dom dla rodzin oficerskich (9) - ok. 1930 r.. Na lata 1927-1930 przypada budowa obiektów zaplecza socjalno-gospodarczego: w 1927 r. powstaje budynek gospodarczy mieszczący stajnię i wozownię, w 1929 r. łaźnia koszarowa, w latach 1928-30 kolejne domy dla rodzin oficerów i podoficerów. Kontynuowane są także prace związane z rozbudową kompleksu koszarowego; w pierzejach placu apelowego wznoszone są okazałe gmachy – gmach Komendy Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty (1930 r.) i budynek szkoleniowy, potocznie zwany „Budyn-

kiem Pod Zegarem" (1934 r.). W latach 1930-32 zespół wzbogacił się o Szpital Morski. Zwieńczenie prac uświetniło odsłonięcie w 1934 r. pomnika, upamiętniającego Bitwę pod Oliwą, wzniesionego ze składek oficerów i podoficerów MW. Jako akcent wieńczący dzieło, pomnik stanął na placu przy Budynkiem Bramnym, w punkcie spinającym kompozycyjnie osie założenia.

Powstał zespół o wybitnych wartościach architektoniczno – urbanistycznych, stanowiący pełne odzwierciedlenie trendów architektonicznych epoki, doskonale reprezentujący jeden z popularnych nurtów historyzmu XX w. – klasycyzm akademicki. Jest to pełne rozmachu, reprezentacyjne założenie, które poprzez swoją zrównoważoną, bazującą na spuściźnie klasycyzmu architekturę, stanowi reprezentacyjną wizytówkę i swoisty symbol odrodzonej Rzeczypospolitej.

Koncepcja urbanistyczno – architektoniczna zespołu nawiązuje formalnie do powstających na pocz. XX w. europejskich monumentalnych założeń reprezentacyjnych. Wyróżnia ją klarowny, uporządkowany układ przestrzenny i czytelna, geometryczna kompozycja, wzorowana na promienistych założeniach urbanistyki francuskiej. Szkielet kompozycyjny całości tworzy układ trzech wachlarzowo w stosunku do siebie wytyczonych osi, koncentrujących się na placu przed główną bramą wjazdową na teren portu wojennego. Układ ten dowiązany został ściśle do przebiegu pierwotnych wiodących ciągów komunikacyjnych dolnego Oksywiu – obecnych ulic Arciszewskich i Śmidowicza, również ukierunkowanych na wspomniany plac portowy, wyznaczających zarazem płd. i wsch. granicę oksywskiego założenia.

Promienisty układ kompozycji urbanistycznej zespołu znalazł ściśle odzwierciedlenie w rozmieszczeniu poszczególnych jego obiektów, które konsekwentnie usytuowane zostały na obwodach koncentrycznych okręgów, zataczanych z punktu zbiegu osi kompozycyjnych. Doskonale czytelna w rzucie pozostaje także zasadność zastosowania przez Lalewicza trójosiowego układu kompozycyjnego, który precyzyjnie podporządkowany został, warunkującemu go podziałowi funkcjonalnemu założenia na trzy ściśle wyodrębnione, przyporządkowane poszczególnym osiom podzespoły – dowództwo floty, kompleks mieszkaniowy i kompleks koszarowy.

Pomimo zróżnicowania funkcjonalnego i warunkowanego tym zróżnicowania kubaturowego, wszystkie elementy strukturalne założenia wyróżnia konsekwentna, harmonijna spójność architektoniczna. Zgodnie z trendami epoki, ich architektura silnie czerpie ze źródeł klasycznych. Bazuje na opartej o symetrię kompozycji osiowej, operując formami zaczerpniętymi ze spuścizny antycznej – palladiańskiej, takimi jak kolumny, tympanony, portyki kolumnowe itp. Lalewicz stworzył dzieło na wskroś autorskie, wykorzystując przy projektowaniu oksywskiego założenia wiele charakterystycznych dla jego twórczości motywów – powracający wielokrotnie motyw „wielkiego porządku palladiańskiego” i trójarkady, boniowanie naroży, dominujący wertykalizm elewacji, uzyskany przez stosowanie szerokich lizen i wysokich, półkoliście domkniętych blend, akcentowanie wejść surowymi, klasycyzującymi portalami w boniowanym ramowaniu. W kompozycji elewacji i rozplanowania bryłowego konsekwentnie powtarzany jest schemat trójdzielnej podziału fasad, z wyniesioną partią środkową, ujętą odmiennie opracowanymi ryzalitami lub skrzydłami, zaakcentowaną ponadto arkadami lub stosowaniem „wielkiego porządku”. Wszystkie obiekty zespołu cechuje duża dyscyplina projektowa, widoczna także przy rozplanowaniu rzutów budynków, wyróżniających się czytelnymi, przejrzystymi podziałami funkcjonalnymi. Dla zachowania spójności architektonicznej zadbano również o ujednoczenie surowego wystroju wnętrz, swoją prostotą zharmonizowanego z funkcją zespołu.

Wiodącym elementem kompozycyjnym założenia i jednocześnie jego dominantą architektoniczną jest usytuowany centralnie okazały **Gmach Dowództwa Floty (1)**, zaakcentowany wieńczącą go lekką wieżą sygnalizacyjną. Ten poprzedzony monumentalnym czterofilarowym portykiem budynek, zaliczany jest do najlepszych realizacji Lalewicza. Jako wiodący funkcjonalnie i najbardziej reprezentacyjny spośród obiektów zespołu, usytuowany został na centralnej osi założenia, tworząc zwarty kompleks z poprzedzającym go od frontu wewnętrznym dziedzińcem (**D**), domkniętym ozdobnie opracowanym, wysokim murem (**M1, M2**) z ozdobnymi kutymi latarniami i Budynkiem Bramnym od frontu. W rozplanowaniu gmachu uwagę zwraca, symboliczna, mająca wyźwięk patriotyczny, stylizacja silnie rozbudowanego rzutu, który swym zarysem przedstawiał miał symbol odrodzonej Rzeczypospolitej - orła w koronie z rozpostartymi skrzydłami. Wnętrze o przejrzystym układzie funkcjonalnym i surowym, oszczędnym wystroju, dobrze współgrającym z militarnym charakterem obiektu. Pomieszczeniem, które otrzymało najbardziej reprezentacyjny wystrój jest przestronna sala kasyna garnizonowego; w niej elementy metaloplastyczne – żyrandole i kinkiety o motywach marynistycznych, korzystnie podkreślające charakter wnętrza.

Obiektem ściśle powiązany kompozycyjnie i funkcjonalnie z Gmachem Dowództwa Floty jest okazały **Budynek Bramny (2)**, pełniący rolę reprezentacyjnej „wizytówki” zespołu, głównego wjazdu na teren założenia i jednocześnie architektonicznej klamry, spinającej przestrzennie cały układ urbanistyczny. W jego kompozycji bryłowej czytelne pozostaje konsekwentne nawiązanie do geometrycznej trójosiowej kompozycji oksywskiej realizacji - wiodącym osiom kompozycyjnym przyporządkowane zostały wysokie, arkadowe przeloty bramne, w sposób zasadniczy kształtujące elewacje budynku.

Tło dla Gmachu Dowództwa Floty stanowi usytuowany bezpośrednio za nim **kompleks domów mieszkalnych dla rodzin podoficerów (3,4,5,6) i oficerów (7,8,9)**. Rozplanowanie kompleksu nawiązuje do współczesnych mu niemieckich założeń koszarowych. Jest to starannie zaprojektowany zespół o czytelnej, przemyślanej koncepcji architektoniczno - urbanistycznej, osadzonej na kanwie trójosiowego szkieletu kompozycyjnego całego założenia, jednocześnie doskonale wpisujący się w uwarunkowania terenowe. Domy usytuowano tarasowo, dowiązując je do grupami do dwóch zewnętrznych osi kompozycyjnych zespołu. Niżej położone domy podoficerskie, połączono łącznikami z szerokimi przelotami bramnymi w przyziemiu, przez które przepuszczone zostały wewnętrzne drogi dojazdowe do położonych wyżej domów oficerskich. Dobrze czytelna pozostaje tu, obowiązująca przy projektowaniu całości założenia, zasada symetrii kompozycyjnej, widoczna w symetrycznym rozmieszczeniu budynków mieszkalnych po obu stronach każdej

z osi. Wrażenie statycznej symetrii urbanistycznej konsekwentnie wzmocnione zostało bliźniaczą architekturą samych obiektów, ujednoczoną formalnie, nawiązującą kompozycją i detałem do architektury pozostałych obiektów oksywskiego zespołu. Lalewicz powtórzył tu zasadę trójdzielnego podziału bryły i elewacji, stosowanie ujednoczonego detalu takiego jak: boniowania, masywne, klasycyzujące portale, akcentowanie pionów okiennych pionami wysokich wnęk, powtarzanie motywu przerwanego, trójkątnego szczytu wieńczącego ryzality frontowe.

Walory krajobrazowe terenu zostały zręcznie wykorzystane dla wyeksponowania domu Dowódcy Floty (10), który wraz z towarzyszącym mu budynkiem Adiutantury (11), usytuowany został w najwyższej położonym punkcie terenu, z szerokim widokiem na morze, port wojenny i zabudowania zespołu. Lokalizacja taka była zamierzeniem starannie przemyślanym, dającym możliwość wydzielenia funkcjonalnego obiektu, a tym samym podkreślenia jego rangi.

Zabudowania kompleksu koszarowego Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty stanowią wyodrębniony kompozycyjnie zespół, o ścisłym jednak powiązaniu przestrzennym z układem urbanistycznym całości oksywskiego założenia. Wiodące obiekty – koszary marynarskie (12), budynek dydaktyczny CWSF (14), gmach Komendy CWSF (15) i stolówka marynarska (13), skupione zostały w czterech pierzejach czworobocznego placu apelowego, tworząc spójne architektonicznie wnętrza. Jego okazałe, reprezentacyjne gmachy o zrównoważonych proporcjach i dobrze wyważonej klasycyzującej architekturze, cechuje czytelna dbałość o staranne zachowanie ujednoczonej kompozycji bryły, układów przestrzennych wnętrz, podziałów architektonicznych elewacji i stosowanego detalu. Także tu Lalewicz posłużył się charakterystycznym dla jego realizacji schematem kompozycyjnym trójdzielnego podziału fasady, z wyniesioną i zaakcentowaną detałem, ryzalitowaną partią środkową, ujętą odrębnie opracowanymi skrzydłami. Kompozycyjne opracowanie fasad oparł o zasadę palladiańskiego „wielkiego porządku”, wyznaczono boniowanymi lizenami, wysokimi, półkoliście domkniętymi blendami arkadowymi. Spośród wnętrz na szczególną uwagę zasługuje reprezentacyjna Sala Kolumnowa w budynku koszar marynarskich, z jej charakterystyczną wewnętrzną kolumnadą, o klasycyzujących formach.

Wzniesione jako wolnostojące gmachy CWSF, w poł. lat 50.XX. połączone zostały łącznikami (21,22,23) o architekturze dobrze współgrającej z wcześniejszymi obiektami. Przy ich projektowaniu czerpano inspirację z zabudowy dziedzica wawelskiego, wprowadzając w licu elewacji otwarte krużganki arkadowe, nawiązujące formalnie do stylizacji krużganków wawelskich.

Odmianą architekturę, pod względem formalnym i kubaturowym, prezentuje gmach stolówki marynarskiej (13), który poprzez swoją mocno jeszcze historyzującą bryłę, spełnia kompozycyjnie rolę architektonicznego łącznika pomiędzy kompleksem koszarowym a zespołem zabudowy Dowództwa Floty. Swym układem bryłowo – przestrzennym nawiązuje do architektury barokowych i klasycystycznych założeń pałacowych i rodzimych form budownictwa dworskiego. Konsekwentnie zastosowana tu zasada trójdzielnej kompozycji fasady, została przetransponowana na formy architektury pałacowej, gdzie wypiętrzony centralnie korpus główny zaakcentowano wysokim 2-kolumnowym portykiem, ujmując go obustronnie niższymi aneksami, tworzącymi rodzaj alkierzy. Pomimo czytelnej odrębności formalnej, stanowiącej odzwierciedlenie odrębności funkcjonalnej obiektu, gmach kompozycyjnie i stylistycznie współgra z całością.

Elementem spinającym przestrzennie i funkcjonalnie kompleks koszarowy z zabudowaniami Dowództwa Floty jest dziedziniec gospodarczy, przy którym wzniesione zostały obiekty zaplecza – łaźnia koszarowa (16) i budynek gospodarczy (17). Oba obiekty wkomponowano w ciąg pld. odcinka muru koszarowego, nadając im pld. elewacjom warowny charakter; w przypadku łaźni podkreślony pseudobasteją, nawiązującą do form, flankujących pierwotną główną bramę wjazdową (B) na teren kompleksu koszarowego, usytuowaną w pld.-zach. narożniku muru.

Z budową oksywskiego założenia bezpośrednio związany jest okazały gmach Szpitala Morskiego (24). Obiekt ten, usytuowany poza granicami zespołu, pozostaje jednak pod względem architektonicznym w ścisłej korelacji z jego zabudową, stanowiąc dobry przykład architektury, łączącej cechy odchodzącego historyzmu z nowatorskimi trendami modernistycznymi. Swoim rozbudowanym układem przestrzennym nawiązuje jeszcze do historyzujących realizacji lat 30. XX w., bazujących na symetrycznych barokowych i klasycystycznych założeniach pałacowych z cofniętym korpusem głównym, ujętym obustronnie silnie wysuniętymi skrzydłami bocznymi. Wystrój elewacji wzorowany jest już jednak na rozwiązaniach modernistycznych.

Po zakończeniu II wojny światowej obiektem CWSF przywrócona została ich pierwotna funkcja dydaktyczna. Znalazła tu swoją siedzibę, powołana w 1946 r. Oficerska Szkoła Marynarki Wojennej, przemianowana później na działającą do chwili obecnej Akademię Marynarki Wojennej. Z przypadającego na lat 50.XX w. okresu dynamicznego rozwoju OSMW, pochodzi okazały budynek koszarowo – administracyjno – dydaktyczny (20), wzniesiony już poza historycznymi granicami zespołu, niemniej jednak powiązany z nim funkcjonalnie. Wybudowany został w obowiązującej wówczas konwencji stylowej realnego socjalizmu. Stanowi dobry przykład architektury socrealistycznej, swoją kubaturą, proporcjami i wyważonym wystrojem elewacji dobrze współgrając z historyzującą architekturą sąsiednich obiektów.

Zespół Dowództwa Floty i Centrum Wyszkozenia Specjalistów Floty MW na Oksywiu, tak pod względem urbanistycznym jak i architektonicznym, znacząco wyróżnia się na tle współczesnych mu założeń koszarowych, stanowiąc jednocześnie cenny przykład tego typu zabudowy zarówno w skali polskiej jak i europejskiej. Na gdyńskim Oksywiu powstało reprezentacyjne założenie o uporządkowanym, precyzyjnie zakomponowanym układzie przestrzennym, ujednoczonej, spójnej formalnie architekturze o harmonijnych, dobrze wyważonych proporcjach i dużej dyscyplinie projektowej, czytelnej w rozplanowaniu rzutów budynków, wystroju elewacji i wnętrza. Wszystkie te czynniki pozwalają wysoko ocenić wartość artystyczną oksywskiego założenia, stanowiącego reprezentacyjną wizytówkę młodej Gdyni, na trwałe wpisanej w historię miasta i odrodzonej Rzeczypospolitej.

Zgodnie z przesłankami art.3 pkt 1 i pkt 13 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wymienione w sentencji niniejszej decyzji zabytki, przedstawiają wysoką wartość artystyczną i historyczną i jako takie winny być objęte prawną ochroną konserwatorską poprzez wpisanie do rejestru zabytków. Tym samym w oparciu o art. 6 ust.1 pkt.1 lit. b), c) i art.9 ust. 1 Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami orzekam jak w sentencji.

POUCZENIE

Od decyzji niniejszej przysługuje stronom – na podstawie art.127 §1 i art.129 §1 i §2 Kodeksu postępowania administracyjnego – odwołanie do Ministra Kultury za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Gdańsku w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji.

POMORSKI
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Gdańsku
dr Marcin Kwapiński

Załączniki:

1. Mapa z zaznaczonymi granicami ochrony konserwatorskiej
2. Pouczenie o skutkach wpisu do rejestru zabytków

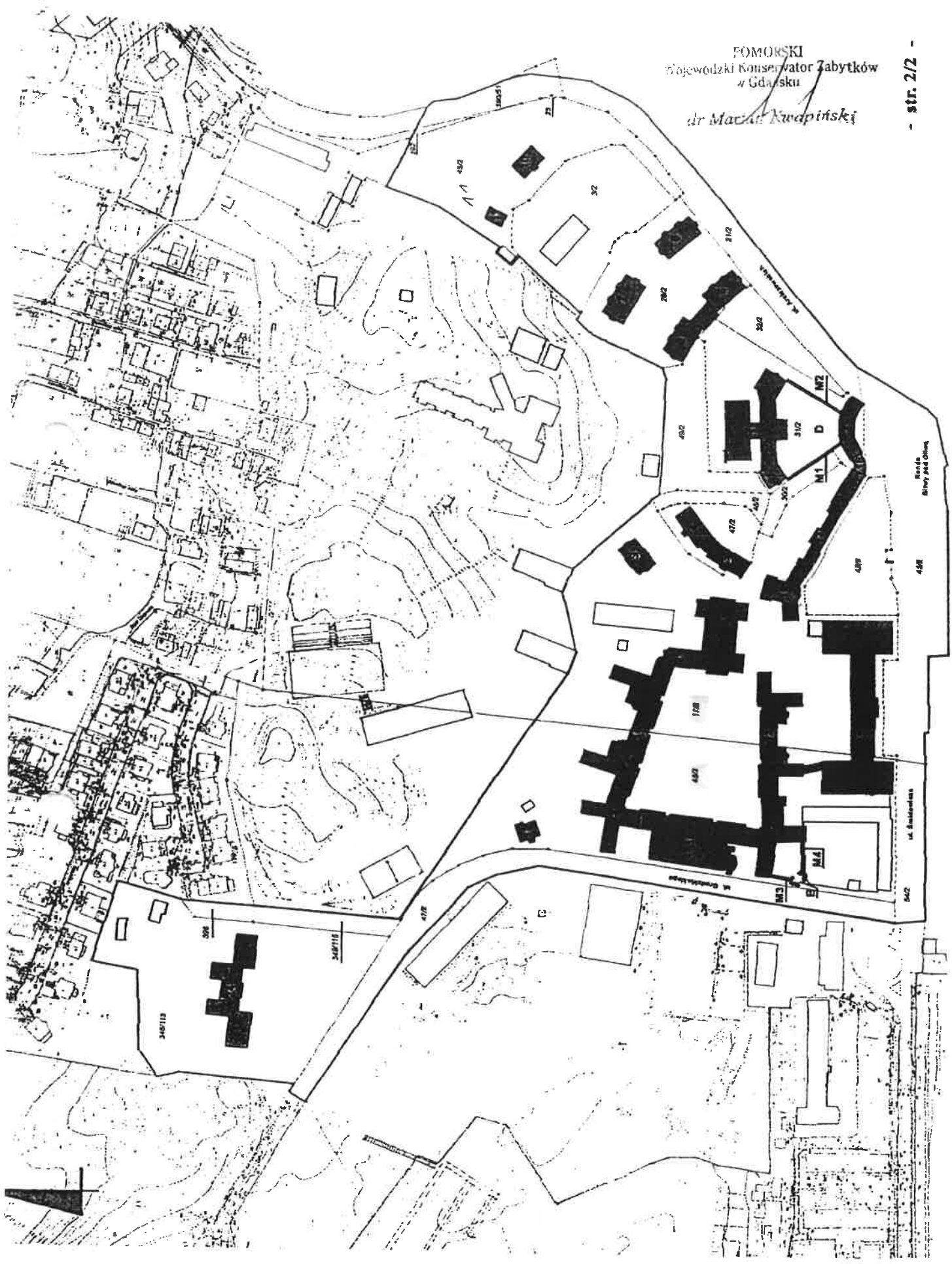
Otrzymują /zpo/:

1. Ministerstwo Obrony Narodowej, 00-909 Warszawa ul. Kłonowa 1
- ② Akademia Marynarki Wojennej im. Boh. Westerplatte, 81-103 Gdynia ul. Śmidowicza 69
3. Starostwo Powiatu Gdynia, 81-382 Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego 52/54
4. Prezydent Miasta Gdyni, 81-382 Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego 52/54
5. Gmina Miasta Gdyni, 81-382 Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego 52/54
6. Rejonowy Zarząd Infrastruktury w Gdyni, 81-351 Gdynia ul. Jana z Kolna 8/B
7. Wojskowa Agencja Mieszkaniowa, 81-231 Gdynia ul. M.Curie-Skłodowskiej 19
8. Aleksandra Kwiatkowska, 62-200 Gniezno ul. Cisowa 6
9. Zarząd Wspólnoty Mieszkaniowej domu przy ul. Śmidowicza 71B, 81-394 Gdynia ul. Żwirki i Wigury 12
10. a/a (JP)

Do wiadomości /zpo/ (po uprawomocnieniu decyzji):

1. Gmina Miasta Gdyni – Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków, 81-382 Gdynia, Aleja Marszałka Piłsudskiego 52/54
2. Administracja Budynków Komunalnych w Gdyni, 81-366 Gdynia ul. Abrahama 55
3. Wojskowa Administracja Koszar 1, 81-103 Gdynia – Oksywie, Rondo Bitwy pod Oliwą 1
4. „BOJAR” s.c. Zarządzanie Nieruchomościami B.R. Jażdżewscy, 81-394 Gdynia ul. Żwirki i Wigury 12
5. Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska, 81-103 Gdynia – Oksywie ul. Grudzińskiego 4
6. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków, 00-464 Warszawa ul. Szwoleżerów 9
7. Pomorski Urząd Wojewódzki, Wydział d.s. Prawnych i Nadzoru, 80-810 Gdańsk ul. Okopowa 21/27
8. Sąd Rejonowy w Gdyni - Wydział Ksiąg Wieczystych, 81-354 Gdynia, Plac Konstytucji 5

FOMORSKI
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Gdańsku
dr Maciej Kwapiński

ZAŁĄCZNIK 1 DO DECYZJI PWKZ.R. 4190-62/8259-17/2008/2010

Numer rejestru zabytków: A-1859

LEGENDA DO MAPKI znajdującej się na str. 2 niniejszego załącznika

— granica wpisu do rejestru zabytków

■ obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- 1 - Gmach Dowództwa Floty MW RP
- D - reprezentacyjny dziedziniec frontowy Gmachu Dowództwa Floty MW RP
- M1, M2 - dwa odcinki muru, domykającego dziedziniec Frontowy (D)
- 2 - Budynek Bramny, potocznie zwany „Trzy Bramy”
- 3,4,5,6 - domy podoficerskie
- 7,8,9 - domy oficerskie
- 10 - dom Dowódcy Floty, potocznie zwany „Willą Umruga”
- 11 - budynek Adiutantury
- 12 - koszary marynarskie
- 13 - stołówka marynarska
- 14 - budynek dydaktyczny Centrum Wyszoklenia Specjalistów Floty, potocznie zwany „Budynkiem pod zegarem”
- 15 - Gmach Komendy Centrum Wyszoklenia Specjalistów Floty MW
- 16 - łaźnia koszarowa
- 17 - budynek gospodarczy (stajnie, wozownia, magazyny)
- 18 - łącznik
- 19 - budynek mieszkalny
- B - południowa brama wjazdowa na teren koszar
- M3, M4 - dwa odcinki muru koszarowego
- 20 - budynek koszarowo - administracyjny - dydaktyczny Oficerskiej Szkoły Marynarki Wojennej w Gdyni - Oksywiu
- 21, 22 23 - trzy łączniki
- 24 - Gmach Szpitala Morskiego